گزارش یک

قطارهوایی کرمانشاه؛ یادگاری از دوران احمدی‌نژاد

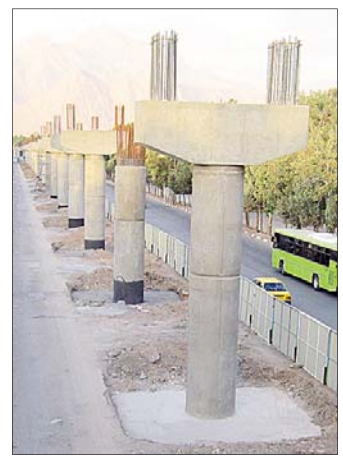
رویای مترو، مونوریل تعبیر شد

احمد فرامرزی . خبرنگار مقیم کرمانشاه

تابلوهای ورودی شـهر تغییر کرده بود؛ شـهرداری ورود به «کلاتشهر» کرمانشـاه را به میهمان‌ها خیرمقدم می‌گفت. حـالا دیگر برچیدن میدان و سـاخت روگـذر و زیرگذر مشـکل رفت‌وآمد را حل نمی‌کرد. مسـوولان می‌خواستند زمین را بشکافند و در زیر زمین و با کمک مترو مردم را جابه‌جا کنند. شاید هم از روی هوا که کم‌هزینه‌تر و سریع‌تر است.

تا سه نشود بازی نشود؛ این داستانِ تلاش برای ساخت مونوریل در ایران است. سه‌بار کلنگ‌زنی در سه استان کشور. بحث ورود مونوریل به ایران، قبل از کرمانشاه در تهران و قم شروع شده بود. در تهران ابتدا خبر از ساخت ۲۴۰ کیلومتر مونوریل بود. اما شورای شهر تهران تنها با شش کیلومتر آن موافقت کرد. روزهای پایانی سال ۸۲ بود که محمود احمدی‌نژاد، شهردار وقت تهران، خبر شروع ساخت مونوریل را «هدیه نوروزی شهرداری تهران به شهروندان» دانست اما وقتی محمدباقر قالیباف، رقیب او در انتخابات بر کرسی شهرداری تهران نشسـت، چند سالی بر سـر اجرا یا توقف پروژه مونوریل با دولت در کشمکش بود و نهایتا هم در نوروز سال ۸۹، پایه‌های مونوریل ساخته نشده، برچیده شد.

با بسته‌شدن پرونده در تهران، دولتمردان اجرایی کردن مونوریل را در ریل دیگری انداختند؛ ریل‌گذاری در قم و کرمانشاه. در قم نیز پس از چند سال کار، صدای توقف یا حتی جمع‌آوری پایه‌ها به گوش می‌رسد. اما در کرمانشاه، در سال ۸۹، شورای شهر از دولت خواست مترو را به کرمانشاه بیاورد. پنج‌سال زمان لازم بود تا مطالعات اولیه و امکان آمدن ریل و قطار شهری به کرمانشاه انجام شود. در دور اول سفر استانی احمدی‌نژاد در سال ۸۵ و سال بعد در شورایعالی ترافیک کشور، خط ریلی کرمانشاه تصویب شد اما هنوز معلوم نبود کرمانشاه صاحب مترو می‌شود یا مونوریل.

مسـوولان اسـتانی می‌خواسـتند مشکل ترافیـک روی زمین مـردم را در زیر زمین حل کنند. می‌گفتند مترو افق بلندتری دارد، در آینده با افزایش مردمان شهر باز هم جوابگو خواهد بود. اما مسـوولان کشوری حل مشـکل را در ارتفاع می‌دیدند؛ می‌گفتند مونوریل تا ۲۰ سال آینده نیز نیازهای ترافیکی شـهر را پاسخ می‌دهد و با هزینه کمتر، سریع‌تر به سرانجام می‌رسد. بالاخره در سـال ۸۸ با حمایت احمدی‌نژاد زور مونوریل بر مترو چربید و شورای شهر کرمانشاه، مونوریل را برای شهر تصویب کرد.

اما غلامرضا باقری، عضو آن زمان و فعلی شورای شهر، چند سال بعد در مصاحبه با ایسنا اعضای شورای شهر آن زمان را مخالف با مونوریل می‌داند: «مترو برای شهر کرمانشـاه قطعا به تصویب نمی‌رسید و اگر شورا مونوریل را نمی‌پذیرفت اعتبار ۴۰۰میلیاردتومانی مصوب به اسـتان اختصاص داده نمی‌شـد.» قامت پرویزی، عضو دیگر شورای شـهر آن‌روزها، در گفت‌وگو با «شرق» روایت باقری را اینگونه تایید می‌کند: «قرار بود بخشی از اعتبار طرح توسـط اضافه‌بهای سوخت تامین شـود. آقای محمد رویانیان، رییس وقت سـازمان سوخت کشور، به ما گفت اگر قرار باشـد ما هزینه پروژه را تامین کنیم باید مونوریل باشد و اگر می‌خواهید مترو بسازید خودتان به فکر بودجه آن باشید.»

حالا دیگر قرار بود مونوریل پاسـخی باشد به مشکل ترافیک و شلوغی شهر. شهری که در امتداد شمال-جنوب کشیده‌تر از شرق-غرب است و طول شـهر حدودا چهاربرابر عرض آن. مرکز به سمت جنوب همیشه در ترافیک سـنگین است. ترافیک و شـلوغی دیگر به خودرو خلاصه نمی‌شود و حتی عابران پیاده به زحمت از خیابان «مدرس» عبور می‌کنند. سازمان قطار شهری می‌گفت مونوریل ۱۳کیلومتر از شـمال تا جنوب شـهر را ۲۲دقیقه‌ای طی می‌کند. پروژه را در سـه قسمت شـمالی، میانی و جنوبی تعریف کردند؛ از میدان «معلم» در نزدیکی طاق‌بسـتان شروع می‌شد و به تقاطع «ولایت» در نزدیکی رودخانه قرمسو می‌رسید و با عبور در بلوار «شهیدبهشتی» به مرکز شهر در میدان «آزادی» و از آنجا از راه خیابان مدرس، شلوغی بازار کرمانشاه را پوشش می‌داد تا برسد به میدان «فردوسی» در جنوب شهر. زمان انجام پروژه هم ۴۲ماه تعیین شد.

در همان ابتدای اعلام طرح، مخالفت‌ها هم شروع شد. در قسمت شمالی، وجود بلوار قدیمی طاق‌بسـتان و شکارگاه «خسـرو» علت مخالفت بود. در قسمت میانی، درختان و فضای سبز بلوار شهید بهشتی و در جنوب شهر هم، کم‌عرض بودن خیابان مدرس مشکل انجام پروژه بود.

کلنگ کار که زده شد، بخشی از بلوار شهید بهشتی به محاصره حصارهای آبی و سـفید درآمـد. حالا پایه‌های مونوریـل در این بلوار جـای درختان چندین‌ساله را گرفته بود. اما مسوولان می‌گفتند درخت‌ها را قطع نکرده‌اند بلکه آنها به مکان دیگری از شـهر منتقل شده‌اند. عکس‌هایی نیز در سایت سازمان قطار شهری در این‌باره منتشر شد.

در قسمت شمالی هم، مسیر مونوریل را به سمت شرقی بلوار بردند تا بلوار قدیمی طاق‌بستان بی‌تغییر بماند. حالا، اهالی می‌توانند ببینند که ستون‌های طرح در امتداد بلوار تا نزدیکی شکارگاه آمده است و از آن سو، شاهد دعوای سـازمان میراث‌فرهنگی و سـازمان قطارشـهری هم هستند. سعید سلیم ساسانی، سرپرست سازمان قطار شهری، خواستار رعایت توافق حاصل‌شده در سال ۸۸ است. میراث‌فرهنگی هم می‌خواهد استانداردهای لازم رعایت شود تا ثبت جهانی طاق‌بستان مشکلی نداشته باشد. سازمان قطار شهری اعلام کرده است اگر لازم باشد، مونوریل می‌تواند بالاتر هم برود یا در قسمت‌هایی به زیر زمین منتقل شود.

در قسـمت جنوبی شهر، در همان ابتدا بر سر عرض کم خیابان مدرس بحث بود؛ قامت پرویزی، کارشناس‌ارشد معماری و شهرسازی، ساخت‌وساز در محدوده میدان آزادی تا میدان فردوسی را ناممکن می‌داند. او که در زمان تصویب طرح از اعضای شورای شهر بوده، روز جلسه را اینگونه روایت می‌کند: «کل جلسه که با حضور استاندار، شهردار و محمد روبانیان برگزار شد را فیلمبرداری کردند. به اصرار بنده به صورتجلسه اضافه شد که از میدان آزادی تا میدان فردوسی به‌صورت زیرزمینی اجرا شود.»

چهارسـال از آن روز می‌گذرد. سـتون‌های مونوریل از لابه‌لای حصارهای بلوار شهید بهشتی و فنس‌های مسـیر شمالی قد کشـیده‌اند. در بخشی از قسمت میانی طرح، حصارها جمع‌آوری و فاصله بین ستون‌ها با فضای سبز پر شده است. اما هنوز هستند کسانی که هوای مترو از سرشان نیفتاده؛ مونوریل را منشا آلودگی صوتی می‌دانند. با توجه به مرزی‌بودن کرمانشـاه، رعایت اصول پدافند غیرعامل را برای ناوگان حمل‌ونقل شهری ضروری می‌دانند. برخی مدیران شهر، معتقدند که مردم همواره به پروژه‌های حاکمیتی با دیده تردید نگاه می‌کنند؛ تردیدی که اینگونه در کلام یکی از اهالی خود را نشان می‌دهد: «اگر چیز خوبی بود که به کرمانشـاه نمی‌رسید. سال‌هاست بحث تعریض خیابان مدرس مطرح است. اما مدرس هنوز همان خیابان ۴۰ سال پیش است. بهتر بود این پول را آنجا هزینه می‌کردند.»

اما بیژن کلهرنیا، دارای مدرک دکترای شهرسازی، مشکل اصلی پروژه را مسایل اجتماعی می‌داند و معتقد است: «هر طرحی که بخواهد موفق شود، جلب حمایت افکارعمومی در آن ضروری است چون نهایتا این مردم هستند که از این وسیله استفاده می‌کنند.» کلهرنیا مهم‌ترین مساله فعلی مونوریل را هماهنگ‌شدن این پروژه با سایر بخش‌ها مثل معماری، زیبایی شهر و ارتباط آن با بقیه سیستم‌های حمل‌ونقل می‌داند. مونوریل، پرویز دارابی ۳۲ساله را نگران آینده شغلی خود کرده است: «در کرمانشاه ماشاءالله همه مسافرکشی شغل دومشان است. حالا با آمدن مونوریل هم بیشتر از همیشه مسافرهایمان کم می‌شود.»

در شمال شهر، دعوای مونوریل با میراث هنوز به نتیجه مشخصی نرسیده و در جنوب هم معلوم نیست که مونوریل در کدام مسیر و چگونه به راهش ادامه می‌دهد. اگر به زیر زمین برود، هزینه طرح و درخواسـت برای افزایش بودجه بیشـتر شنیده می‌شود؛ مشکلی که تا الان نیز بارها به گوش رسیده و مسـوولان شـهری مثل ساسانی، می‌گویند که کرمانشـاه در میان سایر کلانشهرها، کم‌بهره‌ترین از نظر اعتبارات کشوری است.

حامد پسربچه ۹ساله، از پدرش می‌پرسد آیا این قطار آنها را تا «جوانرود» می‌برد؟ جوانرود یکی از شهرستان‌های استان است که بیش از ۸۰کیلومتر با مرکز استان فاصله دارد. حالا حامد می‌خواهد با این قطار که هنوز به شهر نرسیده، تا محل تولدش برود. شاید تا زمانی که دعوای میراث و قطار شهری تمام شـود، اعتبارات لازم طرح از راه برسد و مسیر کامل مونوریل مشخص شود، حامد بزرگ شود و چون اعضای شورای شهر، واقع‌بینانه بگوید «کاچی به از هیچی».

پایه‌های مونوریل در این بلوار جای درختان چندین‌ساله را گرفته بود. اما مسوولان می‌گفتند درخت‌ها را قطع نکرده‌اند بلکه آنها به مکان دیگری از شهر منتقل شده‌اند.

۴۲ ماه

مونوریل با عبور در بلوار «شهیدبهشتی» به مرکز شهر در میدان «آزادی» و از آنجا از راه خیابان مدرس، شلوغی بازار کرمانشاه را پوشش می‌داد تا برسد به میدان «فردوسی» در جنوب شهر. زمان انجام پروژه هم ۴۲ماه تعیین شد.

برخی مدیران شهر، معتقدند که مردم همواره به پروژه‌های حاکمیتی با دیده تردید نگاه می‌کنند؛ تردیدی که اینگونه در کلام یکی از اهالی خود را نشان می‌دهد: اگر چیز خوبی بود که به کرمانشاه نمی‌رسید. سال‌هاست بحث تعریض خیابان مدرس مطرح است. اما مدرس هنوز همان خیابان ۴۰ سال پیش است. بهتر بود این پول را آنجا هزینه می‌کردند.

در شمال شهر، دعوای مونوریل با میراث هنوز به نتیجه مشخصی نرسیده و در جنوب هم معلوم نیست که مونوریل در کدام مسیر و چگونه به راهش ادامه می‌دهد

۲۲ دقیقه

سازمان قطار شهری می‌گفت مونوریل ۱۳کیلومتر از شمال تا جنوب شهر را ۲۲دقیقه‌ای طی می‌کند.

گزارشگر «شرق» در همه جای ایران باشید

سوژه‌ها و گزارش‌های خود را برای ما به ایمیل sharghline@sharghdaily.ir بفرستید یا به شماره ۳۰۰۰۴۶۹۹ پیامک بزنید یا با ۸۸۶۴۰۲۶۰ تماس بگیرید.
«شرق» با کمک شما خواندنی‌تر می‌شود.

گزارش دو

تحول ثبت سند با سامانه «ثبت آنی» دردسرساز شده است

هم مردم ناراضی، هم دفتردارانِ اسناد رسمی

علی گنجی

یـک دفتـردار کتـک می‌خـورد، معاملات مـردم ثبت نمی‌شـود و خسارت‌هایی متوجه مالکان و خریدارانی می‌شود که ۲۶شهریور برای ثبت رسمی سند خود به دفترخانه‌ها مراجعه کرده‌اند. همه این اتفاقات و جرم‌ها اتفاق افتاده تا یک قانون اجرا شود؛ از روزها پیش کارشناسان هشدار داده‌اند اما بدون توجه به آنان قانون اجرا شد؛ قانونی که سهم معاملات ثبت‌شده در ۲۰روز گذشته را کاهش داده و مردم را سردرگم کرده است. دفترخانه‌های ثبت اسـناد رسمی درآمد خود را کاهش‌یافته می‌بینند و دیگر نمی‌توانند مانند قبل به خدمات‌رسانی در زمینه ثبت سند بپردازند.

«قانون برنامه‌پنجم توسعه کشور» و «توسعه سامانه یکپارچه ثبت اسناد و املاک»؛ این دو قانون سازمان ثبت اسناد و املاک کشور را مکلف کرد تا پایان سال دوم برنامه ثبت اسناد و املاک را به‌صورت الکترونیکی محقق کند. هرچ‌ومرج‌های اخیر در دفاتر اسناد رسمی برای اجرای همین قانون بوده است. «ثبت آنی معاملات» عنوان برنامه‌ای است که سازمان ثبت اسناد از سال‌ها پیش با کارشناسی و برنامه‌ریزی سعی در اجرای آن داشته است؛ برنامه‌ای که از ۲۶شهریور در دفاتر اسناد رسمی کشور به‌اجرا درآمد. در این برنامه، تمامی مراحل ثبت سند رسمی در دفترخانه‌ها به‌صورت الکترونیکی انجام می‌شود.

در این سیسـتم، دسترسـی فـوری به اطلاعات حقوقی اشـخاص موجب می‌شود تطبیق مدارک هویتی آنان و مواردی مثل ورشکستگی و ممنوعیت معامله قابل رویت باشد و دفاتر اسناد ضمن تسریع کار ثبت سند، امنیت بیشتری برای شهروندان به ارمغان بیاورند. کاهش هزینه‌های درون‌سازمانی، کاهش تردد و کاهش بستر ارتکاب جرایم و تخلفات رایج حوزه اسناد و املاک از دیگر فواید «ثبت آنی معاملات» است. کارشناسان حوزه ثبت به اتفاق با اجرای طرح ثبت آنی موافق بودند و آن را «مهم‌ترین تحول نظام ثبتی تاکنون و نقطه عطف نمودارگذار از ثبت سنتی به ثبت نوین» می‌دانند. اما اجرای برنامه ثبت آنی معاملات آنگونه که پیش‌بینی می‌شد، محقق نشد.

«مشکل اینجاست که برنامه به‌صورت آزمون و خطا شروع شد. مسوولان سازمان مدعی هستند به‌صورت آزمایشی قبلا ثبت آنی را اجرا کرده‌اند اما مشـکلات روزهای اخیر نشـان می‌دهد سیستم ثبت آنی نیاز به مشورت و کارشناسـی بیشتری داشت.» یوسف خمسه، کارشناس حقوق ثبتی، در صحبت‌هایش درباره ثبت آنی می‌گوید: «یک سیستم قبل از اجرای رسمی باید چند روز به‌صورت آزمایشـی امتحان شـود تا اشکالات آن پیدا شود. در سیستم ثبت آنی که از ۲۶شهریور شروع شده، اشکالات بسیاری دیده می‌شـود. یک روز همه چیز درست است و سند در سیستم آماده می‌شود اما امکان پرینت‌گرفتن نیست. یک روز اینترنت قطع است و سامانه وصل نیسـت. این در حالی است که مسوولان سازمان قول داده بودند از ابتدای اجرای طرح، سرورهای اختصاصی و پهنای باند بیشتر در اختیار دفترخانه‌ها قرار دهند. این مشکلات موجب شد از ابتدای اجرا، دفترخانه‌ها فلج شوند. سامانه ثبت آنی خطاهای بسیاری دارد. یک روز سرعت اینترنت خوب است اما نمی‌توانید شناسه یکتا از سامانه بگیرید.»

دفترخانه‌های ثبت اسـناد رسمی به‌طور مسـتقیم با مردم در ارتباط هستند و هرگونه اخلال در سیستم ثبت، نارضایتی مردمی را در پی خواهد داشت که برای امنیت بیشتر اسناد و املاک و معاملات خود به دفترخانه‌ها مراجعه کرده‌اند. «شهریار» که در بنگاه معاملات املاک کار می‌کند، می‌گوید: «در کار ما دفترخانه‌ها نقش مهمی دارند. کار ما با حجم زیادی پول انجام می‌شود که کلاهبرداری و دزدی در آن زیاد است. وجود یک سند رسمی قابل ارایه در دادگاه که بندهای آن درست تنظیم شده باشد، در کار ما خیلی مهم است. اگر یک روز دفترخانه‌ها کار را درست انجام ندهند، کار ما ضربه می‌خورد.» او می‌گوید: «نمونه‌اش چند روز پیش بود که برای تنظیم سند با یک دفترخانه قرار داشتیم. فروشنده یک ملک کلنگی به ارزش دومیلیارد را برای فروش گذاشته بود. خودم هم خریدار بودم. توافقات را انجام دادیم و برای ثبت سند رفتیم که مصادف بود با روز دوم اجرای قانون ثبت آنی. برایم جالب بود که ببینم چه تغییری کرده. چون اسمش ثبت آنی است خوشحال شدم و گفتم حتما کار سریع‌تر انجام می‌شود.»

شـهریار که نتوانسته معامله‌اش را به ثبت برسـاند و سند بزند، ادامه می‌دهد: «گفتند سیسـتم جدید اختلال پیدا کرده است. معامله هم برای من مهم بود. چهاردسـتگاه آپارتمان فروخته بودم تا پول را فراهم کنم اما معامله به هم خورد. فروشنده هم مسافر بود و از ایران رفت. حالا قرار است وکالت به فرد دیگری دهد و... خلاصه دردسرمان زیاد شد. وقتی سازمانی می‌دانـد که هرگونه تصمیم‌گیری‌اش در جابه‌جایی حجم بالای پول تاثیر دارد و در اقتصاد موثر اسـت، نباید ناگهانی و بدون فکر، سیستم جدیدی را اجرایی کند.»

سـازمان ثبت اسناد رسمی و کانون سردفتردارن و دفتریاران، دو نهاد اصلی درگیر در سیستم ثبت آنی هسـتند. در روزهای گذشته مجادلات بسـیاری بین این دو نهاد صورت گرفته اسـت. انتقادهای کانون از اجرای طرح، واکنش‌های تندی را از سوی سازمان دربر داشت. یوسف خمسه در این‌باره می‌گوید: «الکترونیکی کردن باید چارچوبی داشته باشد. ثبت آنی قلم سـر دفتر را از بین برده است؛ انتقادهایی هم که در این زمینه به سازمان طی اطلاعیه‌ای در سـایت کانون سـردفتردارن اعلام شد، از سایت کانون حذف شـد. اصل ثبت آنی مورد تایید است و کار مفیدی است اما سامانه طوری طراحی شده که نیاز نیست کارشناس حقوق و سندنویسی پشت آن بنشیند.» تنظیم سند از سخت‌ترین کارهاست. درست است که هدف از این کار کنار گذاشته‌شدن قلم بوده است، اما قبلا سردفتردار با فنون نگارشی اشکالاتی را برطرف می‌کرد که اکنون قادر به این کار نیست. برای مثال، در سامانه جدید اگر شماره شناسنامه در تعهد وام دانشجویی اشتباه وارد شود، سردفتردار نمی‌تواند در سند دست ببرد. تعهد وام حدود ۹هزارتومان است اما اگر اشتباهی رخ دهد، باید یک اقرارنامه اصلاحی در سامانه ثبت شود که حدود ۳۳هزارتومان است.

یوسف خمسه با بیان اینکه با سیستم ثبت آنی قانون در حال نقض‌شدن است، می‌گوید: «در قانون اساسی برای هر صنفی صلاحیت ذاتی وجود دارد. الان این صلاحیت خدشه‌دار شده و در جواب انتقادها، سازمان ثبت، کانون دفترداران را مقصر می‌داند، در صورتی که از ابتدا اسـتقلال کانون نسـبی بوده است. برخورد حاکمیتی و یک‌طرفه و توهین‌آمیز سازمان با دفترداران توجیه‌پذیر نیست. در جلسه‌ای یک سردفتردار بلند شده و گفته است که مجبور به تعدیل نیرو شده و سامانه اشکال دارد. معاون سازمان که در حال سـخنرانی بود، در جواب انتقاد گفت اسم این خانم را به من بدهید. حتی سردفتردارن تهدید به انفصال شده‌اند.»

سردفتردارن معترض به سیستم ثبت آنی، طی روزهای گذشته سعی داشـته‌اند صحبت‌ها و نظرات خود را به کارشناسان سازمان ثبت برسانند. یکی از سـردفتردارن باسـابقه شـهر تهران که به دلیل فضـای موجود نمی‌خواهد اسـمی از او برده شـود، می‌گوید: «حتی اسـم این کار مشکل دارد.» ثبت آنی توقعی بیجا را در مردم به‌وجود می‌آورد که اطلاع‌رسانی کافی در مورد آن صورت نگرفته. فکر می‌کنند بدون استعلام و کارهای حقوقی، به‌سرعت سندشان به ثبت می‌رسد. از کانون هم هیچ مشورتی نخواستند. او می‌افزاید: «اوایل که اصلا نمی‌توانستیم وارد سیستم شویم. فکر کنید در شروع ساعت کاری هشت‌هزار دفتر بخواهند وارد یک سیستم شوند. الان کمی سرعت بهتر شده اما ایرادات ریشه‌ای‌تری دارد. من می‌دانستم سیستم به مشکل برمی‌خورد و به اعضای دفتر گفتم که به مردم قول تنظیم سند ندهند.» این سـردفتردار اضافه می‌کند: «گزارش‌هایی رسیده که در بعضی دفترها کار به زدوخورد و از بین‌بردن تجهیزات دفتر رسیده. مردم حق هم داشتند. سندی را برای ثبت آورده‌اند که در آن خسارت تاخیر گنجانده‌اند. همه‌چیز را آماده کرده‌اند اما سیستم قطع بود. نمی‌شود مردم را به‌راحتی توجیه کرد. وقتی پول جابه‌جا نشـود، اسـترس و نگرانی شدید را به‌وجود می‌آورد.» به گفته منتقدان سیستم ثبت آنی، این سیستم باید تعلیق شود تا اشکالات برطرف شود و مجدد به راه بیفتد. آنها می‌گویند که امکان ویرایش به هیچ‌وجه در این سیسـتم وجود ندارد و این باعث می‌شـود در مواردی موجب خسارت به مردم شود.

عده بسیاری از مردم دفترخانه‌های ثبت سند را مزاحمی برای معاملات خود می‌دانند و برای ثبت سند اموال خود به دفترخانه‌ها مراجعه نمی‌کنند. ثبت آنی و مشکلات آن نیز مراجعه‌کنندگان به دفاتر را کمتر کرده است. یوسـف خمسـه در پایان بحث پیرامون ثبت آنی می‌گوید: «سازمان برای کانون ارزش قایل نیست. حتی سازمان‌های دیگر سعی دارند نقش دفترخانه را کمرنگ جلوه دهند، برای مثال، نیروی انتظامی خیلی وقت است که برای خودرو برگ سبز صادر می‌کند و حتی بالای آن می‌نویسد سند مالکیت که طبق ماده ۸۹ قانون اساسی خلاف است. وقتی قرار است برای قشری کاری انجام شود باید از خود آنها نیز نظر خواست. دفترخانه‌ها بازوی اصلی اجرایی هستند اما هیچ دخالتی در تهیه و برنامه‌ریزی سیستم نداشته‌اند. انتقادها را هم اینگونه جواب می‌دهند که چون دفترارها تخلف می‌کنند، نمی‌خواهند سیستم برقرار باشد و دستشان برای تخلف بسته شده است.»

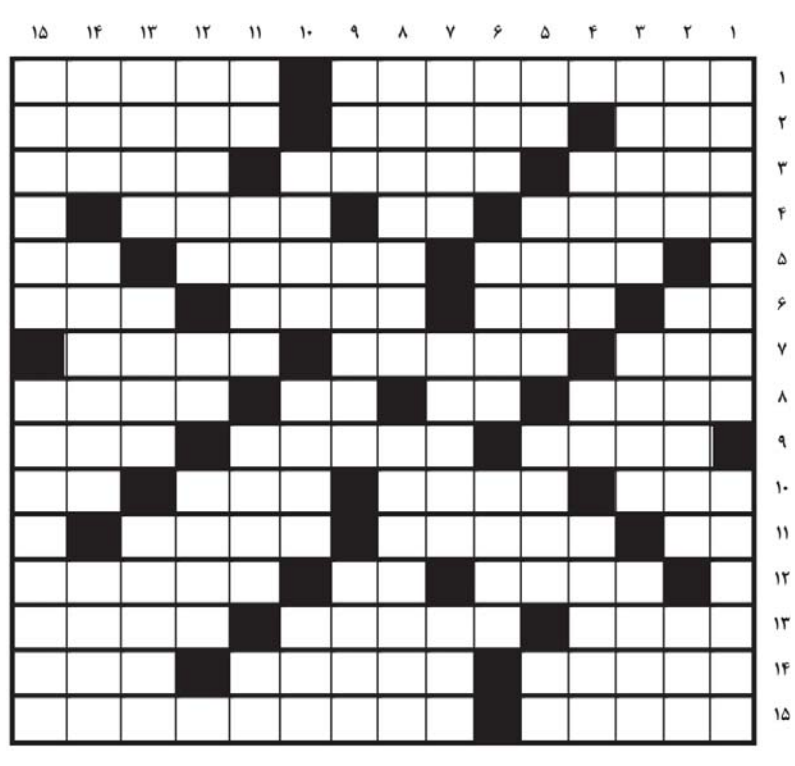
جدول۱۸۱۹

افقی:

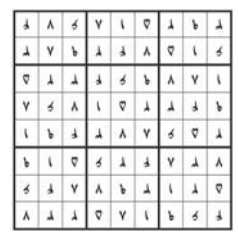
۱- کنایه از شـعر و سخن بی‌اسـاس و سست- واحد اندازه‌گیـری مسـافت تقریبا معادل ۶ کیلومتـر ۲- پول خارجـی- ایالتـی در شـرق برزیل- کشـتی بـا لباس ۳- وردان- از ابزار بنایی- نقش برجسـته ایجادشده روی چوب ۴- زیاده‌روی در مصرف- مایه پیشـرفت! - محکم و اسـتوار ۵- شـهری در افغانسـتان- فاصلـه دو نت که بسامد اصلی یکی، دوبرابر بسامد دیگری است- نور اندک ۶- پراکندگـی- مرزبـان- جنـگ و پیـکار- از مزه‌هـا ۷- موسـیقی کـودکان- کرکس- از مهره‌های شـطرنج ۸- سـوگ و عزا- دندانه سـوهان- اصل و شالوده- ورزش ذهن و روح ۹- پارسـنگ ترازو- باران شدید و کوتاه‌مدت- شهر روشنایی! ۱۰- خواب کوتاه- مرطوب- درس کشیدنی! -دوشاب ۱۱- خاک صنعتی- تبدیل مستقیم ماده جامد به گاز- همسر دوک ۱۲- هزار دستان- محکم کردن- خروپف ۱۳- پراکندگی- ریشخند و تمسخر- توانایی ۱۴- بزک- از بیماری‌های خونی- نام حضرت حوا در نزد مسـیحیان ۱۵- خوردنی دلچسب تابستانی- موافقتنامه

عمودی:

۱- جای بسـیار شلوغ و آشـفته و بی‌نظم- ویژگی پارچه یا لباسـی کـه رنگ آن تیره باشـد و کثیفی آن پیدا نباشـد ۲- نام مادر حضـرت مهدی(عج) - هریک از تخته‌های مسـتطیلی بلند که زیر ریل‌ها می‌گذارند- اسـب ۳- معشوقه ناپلئون- سسـتی و ضعف- از اوراق بهـادار ۴- از جزایر جنوبی- من و تـو- باوراندن چیزی یـا پدیدآوردن عقیده‌ای به کسـی بـدون درک و اقناع ۵- غرور- سـازمان خواروبار جهانی- شـغل و مقام- از ضمایر بیگانه ۶- ترس- ستاره- تعلیم‌دهنده ۷- گل یقه- انحراف اخلاقی- کیف مسافرتی ۸- مرحله پایانی سلوک آیین بودا- کاشف آن «ویلیام هاروی» انگلیسی بود ۹- خاطر و حافظه- دمپایی چوبی- راهی که بتوان از آن بیرون رفت ۱۰- تیز بر- سرکش- پرنده سعادت ۱۱- آواره- هدیه- راه یافتـن به درون چیزی و در آن مستقرشـدن- واحد پول ژاپن ۱۲- معادل حرف R در فونتیک مخابراتی - جانب- خاور ۱۳- غربال سیمی- گریه و زاری با صدای بلند- مرکز استان «میاگی» در کشـور آفتاب تابان ۱۴- خالص- ذرت علوفه‌ای- از اسامی پسرانه ۱۵- میزان توانایی یک نیرو در چرخاندن جسـمی به دور یک نقطه- نام یکی از دختران کوروش‌هخامنشی

حل سودوکو سخت

حل سودوکو ۸۲۱

سودوکو سخت ۴۷۱

قانون‌های حل جدول سودوکو:

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

	۶		۱					۷
							۴	
۷		۸		۲				
۲				۷				۱
			۲			۷		۸
					۴		۲	
		۵				۹		
	۹				۸			
			۶	۳		۱		۲

سودوکو ۸۲۲

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

۷	۲		۴		۱			۹
	۶	۳	۸	۹	۷			
۵			۶	۲		۱		
	۸	۶		۱	۹			۲
			۳					
	۱					۹	۵	
۶				۴		۵	۹	۳
	۵				۲	۶		۱
۹								۴